

**Eötvös József Kutatóközpont
John Lukacs Intézet
Stratégiai Jövők Kutatási Program**

SJKP Stratégiai Gyorselemzések

2026/3

A francia nukleáris elrettentés és az európai védelem – forgatókönyvek 2030-ig

Szerzők: Dr. Demkó Attila, Liszkai Dominik

Sorozatszerkesztő: Dr. Demkó Attila

2026.04.10.

Vezetői összefoglaló

Az elmúlt egy évben a francia nukleáris elrettentés európai dimenziója egyre hangsúlyosabbá vált az európai biztonságpolitikai diskurzusban. A francia elnök több alkalommal hangsúlyozta, hogy Európának hosszabb távon nagyobb stratégiai autonómiára van szüksége, amelyben a francia nukleáris elrettentő erő érdemi szerepet tölthet be. E folyamat részeként Emmanuel Macron francia elnök 2026. március 2-án jelentette be Franciaország nukleáris doktrínájának történelmi jelentőségű módosítását, amelynek központi eleme a francia nukleáris védőernyő megerősítése és mélyebb integrálása az európai védelembe. Ez a bejelentés egy hosszabb folyamat eredménye, és alapvetően pozitív fogadtatásra nyert Európában. A Franciaország felajánlotta nukleáris együttműködés részben az amerikai védelem esetleges bizonytalanságaira, részben pedig Oroszország ukrajnai agressziójára és nukleáris fenyegetést alkalmazó retorikájára reagál. Franciaország jelenleg körülbelül 290 nukleáris robbanófejjel rendelkezik, ami töredéke az orosz vagy amerikai arzenálnak. Ezt növelni és modernizálni szándékoznak. A problémák azonban a részletekben rejlenek, amelyek megoldása hosszú időt vehet igénybe.

1. Háttér

Franciaország nukleáris stratégiájának alakulása szoros összefüggést mutat az ország szuverenitásfelfogásával, amely Charles de Gaulle elnöksége alatt alapozódott meg. A „Force de dissuasion”, vagy máig gyakran használt korábbi nevén „Force de frappe”, azaz a független elrettentő erő koncepciója kezdettől fogva egyértelmű üzenetet hordozott: Franciaország nem kívánja nukleáris biztonságát sem az Egyesült Államokra, sem a NATO-ra bízni, hanem saját nemzeti parancsnoki rendszerben kívánja azt fenntartani.¹

Az első sikeres francia nukleáris kísérletre 1960. február 13-án került sor az algériai Reggane sivatagban. Ez a kísérlet nem csupán technológiai mérföldkő volt, hanem politikai állásfoglalás is a francia katonai függetlenség mellett. A következő években Franciaország lépcsőzetesen kiépítette nukleáris triádját: légi (Mirage repülőgépek), szárazföldi (Pluton rakéták), valamint tengeralattjáróról indítható (SLBM) eszközökkel.² 1966-ban De Gaulle kivonta Franciaországot a NATO integrált katonai struktúrájából, megerősítve azt az elvet,

---

¹ Heuser, Beatrice (1998): *Nuclear Mentalities? Strategies and Belief Systems in Britain, France and the FRG*. Palgrave Macmillan.

² Tertrais, Bruno (2020): *France and Nuclear Deterrence in the 21st Century*. Fondation pour la Recherche Stratégique. (<https://www.frstrategie.org/en/publications/notes/france-and-nuclear-deterrence-21st-century-2020>. Letöltés ideje: 2026.03.18.)

miszerint az elrettentés alapvetően nemzeti kompetencia. A „stratégiai autonómia” azóta is a francia katonai doktrína sarkalatos pontja maradt.³

A hidegháború lezárultával Franciaország nukleáris stratégiája és kapacitása jelentős átalakuláson ment keresztül, amely az alkalmazott hordozórendszerek racionalizálását, a nukleáris kísérletek befejezését és az új nemzetközi normákhoz való alkalmazkodást is magában foglalta. Az utolsó francia föld alatti nukleáris kísérletre 1996-ban került sor a Mururoa-atollon, ezt követően Franciaország aláírta és ratifikálta az Átfogó Atomcsend Szerződést (Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty, CTBT), amellyel hivatalosan is elkötelezte magát a kísérleti robbantások beszüntetése mellett.⁴

Ez az időszak egyben a francia nukleáris elrettentő erő szerkezeti átalakítását is jelentette. A korábbi triád szerkezet – amely a szárazföldi, tengeri és légi komponenseket is tartalmazta – a modernizáció során két elemre szűkülte. Az 1990-es évek elején hozott döntések értelmében a francia hadvezetés fokozatosan kivonta a szárazföldi telepítésű ballisztikus rakétákat a hadrendből. Ennek egyik legjelentősebb lépése volt a Plateau d'Albion stratégiai rakétabázis bezárása, amely korábban az S3 típusú, 1.2 megatonnás termonukleáris robbanófejet hordozó közepes hatótávolságú (3500 km) rakéták otthona volt. Napjainkban az arzenál a Sous-marins Nucléaires Lanceurs d'Engins (SNLE) osztályú tengeralattjárókról indítható 6-10 darab 110 kilotonnás töltetet hordozó M51 nagy hatótávolságú (8-10 000 km) rakétákon és a légierő Mirage 2000N és Rafale gépeiről indítható ASMPA manőverező robotrepülőgépein alapul. A francia elrettentés alapvető koncepciója – miszerint a nukleáris arzenál a nemzeti szuverenitás és függetlenség legfőbb garanciája – a hidegháború utáni környezetben is megmaradt. A nukleáris doktrína változásai nem jelentettek szakítást az alapelvekkel, hanem inkább azok korszerűsítését hozták. A „dissuasion du faible au fort” koncepciója – amely szerint a gyengébb Franciaország képes lehet elrettenteni akár egy erősebb katonai hatalmat is, ha nemzeti létében fenyegetve érzi magát – ma is meghatározó szerepet játszik.⁵

2. Franciaország nukleáris elrettentésének európai dimenziója 2026-ban

Emmanuel Macron elnök alatt Franciaország nukleáris elrettentésének a szerepe egyre inkább európai kontextusba került, mivel a Brexit után Franciaország ma az Európai Unió egyetlen nukleáris fegyverrel rendelkező tagállama. Arzenálja becslések szerint mintegy 290 robbanófejből áll, amely a tengeralattjáró-alapú és a légi komponensre épülő

---

³ Tertrais, Bruno (2020): *France and Nuclear Deterrence in the 21st Century*. Fondation pour la Recherche Stratégique. (<https://www.frstrategie.org/en/publications/notes/france-and-nuclear-deterrence-21st-century-2020>. Letöltés ideje: 2026.03.18.)

⁴ Kristensen, Hans M. & Korda, Matt (2023): *French nuclear forces, 2023*. *Bulletin of the Atomic Scientists*, 79(1), 38–48. (<https://thebulletin.org>. Letöltés ideje: 2026.03.18.)

⁵ Tertrais, Bruno (2020): *France and Nuclear Deterrence in the 21st Century*. Fondation pour la Recherche Stratégique. (<https://www.frstrategie.org/en/publications/notes/france-and-nuclear-deterrence-21st-century-2020>. Letöltés ideje: 2026.03.18.)

elrettentési struktúrára támaszkodik. Ezzel Párizs a világ negyedik legnagyobb nukleáris ütőereje, de messze lemaradva az oroszról és az amerikaitól, és nagyjából a kínai képesség felével.⁶

2020 februárjában, az École de Guerre-ben tartott beszédében Macron a francia nukleáris erő stratégiai fontosságát hangsúlyozta, amely nemcsak a nemzeti érdeket védi, hanem alapvető szerepe van az európai biztonsági környezet stabilitásának fenntartásában is. A francia elnök kifejtette, hogy Franciaország nukleáris ereje közvetlenül hozzájárul Európa szuverenitásának megőrzéséhez, és hangsúlyozta, hogy az európai tagállamoknak közösen kell szorosabb együttműködést folytatniuk a nukleáris elrettentés fenntartásában. Kijelentette: *"Franciaország nukleáris elrettentése alapvető szerepet játszik Európa biztonságában, és európai dimenzióját nyitva tartjuk az érdeklődő partnerek számára"*.⁷

Ez a megközelítés nem teljesen új keletű; már François Mitterrand elnök is utalt a francia nukleáris elrettentés „európai hivatására”. Macron azonban új szintre emelte ezt a diskurzust, különösen a NATO-n belüli amerikai elköteleződés vélt bizonytalanságai és az orosz agresszió fokozódása fényében.⁸ Macron elnök 2025 márciusában felvetette a francia nukleáris elrettentés európai kiterjesztésének lehetőségét, hangsúlyozva, hogy kész megvitatni európai partnereivel a francia nukleáris potenciál közös védelmi célokra történő alkalmazását.⁹ Ezzel párhuzamosan Franciaország több kétoldalú biztonsági együttműködést is erősített, például Lengyelországgal kötött megállapodást, amely a nukleáris elrettentés területén folytatott konzultációk lehetőségét is megnyitotta.¹⁰

A fentiekre építve Emmanuel Macron francia elnök 2026. március 2-án jelentette be Franciaország nukleáris doktrínájának történelmi jelentőségű módosítását, amelynek központi eleme a francia nukleáris védőernyő nagyobb integrálása az európai védelembe, és együttműködés egyes szövetségesekkel bizonyos kiegészítő képességek fejlesztésében és fenntartásában, például bázisok rendelkezésre bocsátásában és a korai előjelző rendszer fejlesztésében (JEWEL program)¹¹. Ez a bejelentés alapvetően pozitív fogadtatásra nyert Európában. A szorosabb együttműködésben az eddigi bejelentések

---

⁶ The Guardian (2026): *France to increase nuclear arsenal and European weapons cooperation, Macron says*. <https://www.theguardian.com/world/2026/mar/02/france-increase-nuclear-arsenal-european-weapons-cooperation-macron-says> Letöltve: 2026.04.09.

⁷ Chivvis, Christopher S (2020): *The French Nuclear Deterrent and its Role in European Security*. Washington, D.C.: RAND Corporation. (https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR3131.html Letöltve: 2026.03.15.)

⁸ Fiott, Daniel (2022): *Europe's Deterrence Deficit*. Egmont Institute. (<https://www.egmontinstitute.be/europes-deterrence-deficit>. Letöltés ideje: 2026.03.13.)

⁹ Euronews (2025): *Meg tudja-e védeni Franciaország nukleáris elrettentő ereje az EU-t?* Euronews. (<https://hu.euronews.com/my-europe/2025/03/07/franciaorszag-nuklearis-elrettentes-europai-unio-vedelem-haditechnika>. Letöltés ideje: 2026.03.09.)

¹⁰ Deutsche Welle (2025): *Macron open to deploying French nuclear weapons in Europe*. Deutsche Welle. (<https://www.dw.com/en/macron-open-to-deploying-french-nuclear-weapons-in-europe/a-72534138>. Letöltés ideje: 2026.03.09.)

¹¹ Department of the Armed Forces (2025): *JEWEL: France and Germany lay the foundation for a European early warning capability*. <https://www.defense.gouv.fr/en/news/jewel-france-and-germany-lay-foundation-european-early-warning-capability> Letöltve: 2026.04.09.

szerint rész vesz Lengyelország, Németország, Dánia, Belgium, Görögország, az Egyesült Királyság, Hollandia és Svédország.¹² A tervek között szerepel a nukleáris fegyverek hordozására képes repülőgépek ideiglenes telepítésének lehetősége szövetséges országokban, valamint közös nukleáris gyakorlatok szervezése.¹³ Az elnök egyben bejelentette a francia atomtöltetek számának növelését és új fegyverrendszerek gyártásának megkezdését is.

A francia doktrína ugyanakkor továbbra is hangsúlyozza a nukleáris döntéshozatal nemzeti jellegét: a nukleáris fegyverek alkalmazásáról szóló végső döntés kizárólag a francia köztársasági elnök hatáskörében marad.¹⁴ A kezdeményezések jelenlegi célja ezért elsősorban az európai szövetségesekkel folytatott stratégiai koordináció erősítése, nem pedig egy klasszikus nukleáris megosztási rendszer létrehozása.¹⁵

3. Forgatókönyvek

3.1. *Megtörténik a francia nukleáris „ernyő” megosztásának első lépése*

Az első, öt éves távlatban lehetséges forgatókönyv szerint Franciaország fokozatosan megnyitja nukleáris elrettentésének egyes elemeit európai uniós partnerei számára, különösen Németországgal, Lengyelországgal és más kulcsállamokkal való érdemi stratégiai konzultáció keretében. Ez nem jelentene döntési jogkör-megosztást, hanem inkább a francia nukleáris elrettentés körüli stratégiai párbeszéd és a technológiai együttműködés fokozását célozná. Ez a megközelítés illeszkedik az Európai Unió „stratégiai autonómiára” törekvő védelmi politikájába, amelyet Franciaország a 2010-es évek óta aktívan támogat. A kezdeményezéssel a francia nukleáris elrettentő képesség – hangsúlyozottan továbbra is nemzeti kézben – európai stabilizáló tényezőként is funkcionálna, hozzájárulva az EU biztonságpolitikai súlyának kis mértékű növeléséhez. Ez az irány nem jelentene áttörést, de megnyitná a lehetőséget a további előrehaladás előtt. Jelenleg ez a legvalószínűbbnek tekinthető forgatókönyv.

3.2. *Teljes hátraarc, a nemzeti szuverenitáson alapuló nukleáris doktrína fennmaradása*

A második forgatókönyv szerint politikai hátraarc történik a 2027-es francia elnökválasztások után. A forgatókönyvben a Nemzeti Tömörülés feltételezett győzelme

---

¹² Schofield, Hugh (2026): *France to boost nuclear arsenal and extend deterrence to European allies*. <https://www.bbc.com/news/articles/cj4zlnzr17o> Letöltve: 2026.04.09.

¹³ Associated Press (2026): *Inside Macron's new deterrence strategy: 8 European allies, 1 French nuclear button*. AP News. (<https://apnews.com/article/471cce59f2a31c492ec9966bd532d679>). Letöltés ideje: 2026.03.09.)

¹⁴ Reuters (2026): *Russia says France's plan to expand its nuclear arsenal is destabilising*. Reuters. (<https://www.reuters.com/world/russia-says-frances-plan-expand-its-nuclear-arsenal-is-destabilising-2026-03-04/>). Letöltés ideje: 2026.03.09.)

¹⁵ Reuters (2026): *NATO backs Macron's nuclear revamp but US umbrella remains key*. Reuters. (<https://www.reuters.com/world/europe/natos-rutte-backs-macrons-nuclear-revamp-says-us-umbrella-is-ultimate-guarantee-2026-03-05/>). Letöltés ideje: 2026.03.09.)

után az új francia elnök ha nem is szakít teljesen az európai partnerekkel, de a kezdeményezés csendben elhal. Franciaország továbbra is teljesen nemzeti keretek között tartja fenn nukleáris elrettentését, és nem történik előrelépés a már megkötött megállapodások terén. Ez esetben a nukleáris fegyverek alkalmazása továbbra is kizárólag a francia elnök hatáskörébe tartozik, és a francia elrettentési képesség célja elsődlegesen a nemzeti szuverenitás megőrzése. Ebben a forgatókönyvben Franciaország továbbra is autonóm szereplőként pozicionálja magát, miközben fenntartja az európai biztonsági struktúrákkal való együttműködést, de anélkül, hogy folytatná a retorikai elemeken túlmutató érdemi párbeszédet más EU-tagállamokkal és az Egyesült Királysággal.

3.3. Mély európai nukleáris együttműködés kialakulása

A harmadik, ugyan kevésbé valószínű, de stratégiaileg rendkívül jelentős forgatókönyv szerint Franciaország egy új európai nukleáris együttműködés magja lehet, például egy francia–német vezetésű „európai elrettentési paktum” formájában. Ez egy komoly és tartós szakítást feltételez az Egyesült Államokkal, ami évtizedes távlatú, azaz túlmutat a jelenlegi amerikai elnöki cikluson. A valószínűségét csökkenti, hogy technikailag és politikailag nehezen kivitelezhető egy ekkora továbblépés. Ez a modell feltételezné, hogy Németország és más érdeklődő EU-tagállamok politikai, technológiai és pénzügyi részvétellel kapcsolódnának be a francia nukleáris erő növelésébe, túlmenve a jelenlegi, a kiegészítő képességekre koncentráló terveken. Hogy ez milyen mértékű lenne és a nukleáris fegyverek alkalmazásának döntési jogköre hogyan alakulna, nehezen megválaszolható kérdés. A modell akár hasonló lehetne a NATO „nukleáris megosztás” elvéhez, azaz a francia kontroll alatt maradna, de akár ennél jóval tovább is mehetne egy európai konstrukcióban. Egy ilyen folyamatnak az alapfeltétele egy fokozott külső fenyegetés, például az orosz agresszió eszkalációja vagy az Egyesült Államok NATO-szerepének jelentős csökkenése, amely a kontinentális védelmi integrációt sürgetőbbé tenné.

4. Következtetések

A francia nukleáris védőernyő kiterjesztése, az együttműködés bővítése rendkívül bonyolult folyamat, de még mindig könnyebb, mint egy valódi, működő közös hadsereg létrehozása. Azaz lehet ebből egy európai „sikertörténet”, és az első lépések a következő öt éves időszakon belül megtörténhetnek. Az együttműködés szintjét, mélységét vélhetően befolyásolni fogja az, hogy az Ukrajna elleni orosz agresszió hogyan zárul le/fagy be, azaz lesz-e valós orosz fenyegetés az EU határain. A legfontosabb elem mégis az, hogyan alakul a francia belpolitika a következő időszakban: a kérdés akár teljesen le is kerülhet a napirendről a 2027-es francia elnökválasztások után, de új erőre is kaphat, ha Macron elnököt hasonló szemléletű utód követi. A francia nukleáris elrettentő erő növelése mindenképpen hosszú távú folyamat, azaz európai biztonság alapvető pillére a következő években továbbra is az amerikai nukleáris védőernyő marad (vagy annak esetleges

hiányában Európa védeltsége jelentősen csökken). A francia kezdeményezések ezért inkább kiegészítő jellegűnek tekinthetők, amelyek hozzájárulhatnak az európai stratégiai autonómia erősítéséhez, miközben továbbra is a NATO kollektív elrettentési rendszeréhez kapcsolódnak. A francia aktivitás jelenleg politikai jelzésnek is tekinthető, válasznak az amerikai védelem esetleges bizonytalanságaira, részben pedig Oroszország retorikájára.

Felhasznált irodalom

Associated Press (2026): *Inside Macron's new deterrence strategy: 8 European allies, 1 French nuclear button*. AP News.

(<https://apnews.com/article/471cce59f2a31c492ec9966bd532d679>. Letöltés ideje: 2026.03.09.)

Chivvis, Christopher S (2020): *The French Nuclear Deterrent and its Role in European Security*. Washington, D.C.: RAND Corporation.

(https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR3131.html Letöltve: 2025.04.15.)

Deutsche Welle (2025): *Macron open to deploying French nuclear weapons in Europe*. Deutsche Welle. (<https://www.dw.com/en/macron-open-to-deploying-french-nuclear-weapons-in-europe/a-72534138>. Letöltés ideje: 2026.03.09.)

Euronews (2025): *Meg tudja-e védeni Franciaország nukleáris elrettentő ereje az EU-t?* Euronews. (<https://hu.euronews.com/my-europe/2025/03/07/franciaorszag-nuklearis-elrettentes-europai-unio-vedelem-haditechnika>. Letöltés ideje: 2026.03.09.)

Euronews (2025): *Franciaország és Lengyelország új biztonsági szerződést írt alá*. Euronews. (<https://hu.euronews.com/my-europe/2025/05/10/franciaorszag-es-lengyelorszag-uj-biztonsagi-szerzodest-irt-ala>. Letöltés ideje: 2026.03.09.)

Fiott, Daniel (2022): *Europe's Deterrence Deficit*. Egmont Institute.

(<https://www.egmontinstitute.be/europes-deterrence-deficit>. Letöltés ideje: 2025.04.13.)

Heuser, Beatrice (1998): *Nuclear Mentalities? Strategies and Belief Systems in Britain, France and the FRG*. Palgrave Macmillan.

Kissinger, Henry (1994): *Nuclear Weapons and Foreign Policy*. New York: Council on Foreign Relations.

Kristensen, Hans M. & Korda, Matt (2023): *French nuclear forces, 2023*. *Bulletin of the Atomic Scientists*, 79(1), 38–48. (<https://thebulletin.org>. Letöltés ideje: 2025.04.18.)

Kristensen, Hans M. & Korda, Matt (2023): *French nuclear forces, 2023*. *Bulletin of the Atomic Scientists*, 79(1), 38–48. (<https://thebulletin.org>. Letöltés ideje: 2025.04.18.)

Major, Claudia – Mölling, Christian (2020): *The End of Nuclear Sharing? Germany's Future Role in NATO's Nuclear Deterrence*. DGAP.

(<https://dgap.org/en/research/publications/end-nuclear-sharing>. Letöltés ideje: 2025.04.13.)

Reuters (2026): *NATO backs Macron's nuclear revamp but US umbrella remains key*.

Reuters. (<https://www.reuters.com/world/europe/natos-rutte-backs-macrons-nuclear-revamp-says-us-umbrella-is-ultimate-guarantee-2026-03-05/>. Letöltés ideje: 2026.03.09.)

Reuters (2026): *Russia says France's plan to expand its nuclear arsenal is destabilising*. Reuters. (<https://www.reuters.com/world/russia-says-frances-plan-expand-its-nuclear-arsenal-is-destabilising-2026-03-04/>. Letöltés ideje: 2026.03.09.)

Tertrais, Bruno (2019): *French Nuclear Deterrence Policy, Forces and Future*. Fondation pour la Recherche Stratégique.

(<https://www.frstrategie.org/en/publications/notes/french-nuclear-deterrence-policy-forces-and-future-2019>. Letöltés ideje: 2025.04.13.)

Tertrais, Bruno (2020): *France and Nuclear Deterrence in the 21st Century*. Fondation pour la Recherche Stratégique.

(<https://www.frstrategie.org/en/publications/notes/france-and-nuclear-deterrence-21st-century-2020>. Letöltés ideje: 2025.04.18.)

